

napokról: „Nem mondom én: előre székelyek! — Előrementek ügyis, hős fiúk, — Ottan kíván harcolni mindegyik, — Hol a csata legrémesebben zúg.“ Ekkor a Kárpátokban már feltűnik az északi kolosszus, az orosz, de Bem még a „veszett fejsze nyelével“ sorra páholja Erdélyben a császáriakat s több csatát nyer az orosz ellen. S a hadsereg, mely már közel egy évig harcolt Európa egyik legnagyobb seregével, az osztrákkal, egy ideig állja a másik európai seregnek, az oroszoknak fenyegetését is. A csodálatos és hősi küzdelem, melyben éppúgy vannak nagyszerű és hősi küzdelmek, mint nagyszerű közkatonák, csak akkor ér véget, mikor már valóban „nincs remény“ s Világosnál, mondják, a huszárok sírtak és eltörték kardjukat. „Az utolsó „Éljen Görgey!“-re a vezér vasidegei is összeroppantak és egy pillanatra leborult hű lova nyakába.“

A szabadságharc nagyjai és hősei szétszóródnak a lecsendesült Európában, mely „szabadságát nem vívta ki“, de mindenütt, ahol a szabadság ügye előkerül, feltűnnek a magyar nagyok és tábornokok. Kossuth Angliában s Amerikában szónokol, Türr István az olasz nemzeti harcnak lesz egyik legjobb hadvezére és hőse. A magyar közkatonák pedig, akiket besoroztak az osztrák armádiába, bús katonanótákat énekelnek hazafelé sóhajtvá. (Nagyabonyban...)

A következő évtizedek csendben mulnak el Európa és a magyar katona fölött. Egészen 1914-ig, amikor a magyar paraszt, mint katona, megint kitesz magáért. Becsületből és virtusból egy olyan háborúban, melynek nem látja úgy a célját, mint látta 1848-ét. De ezek már ismertebb dolgok, sokan átérték, sokat hallottunk róluk, talán majd a jövő krónikása szedi csokorba őket. A négy esztendő itt is tele van a magyar virtussal és a magyar bravur példáival csakúgy, ahogyan az utolsó évek is megmutatták azt, mikor egy kis nemzet nagyszerű katonái tüneményes gyorsasággal érték el küzdve hóval, faggyal és hegyekkel a régi magyar határt.

ÉBREN A MAGYAR

Kikeletnek sugarában
Megpezsdl a magyar élet;
Uj színeknek friss özönén
Ébrednek a friss vetések.
Friss vetések harmatában
Magyar erőtüzek égnek...
Imázóan, hátaletlen
Fohászt küldve a nagy égnek!

Ezer éves multunk nyomán
Uj erőben feszül a kar
S érik a nagy feltámadás!
Örök fényes nagy diadal...!

Vészes idők közepette
Rabláncot tép minden magyar,
Megszentelt nagy ősi földjén
Ujra egyesülni akar!...

Gondolatban s igazságban
Minden magyar szívéhez szállunk,
Hogy immáron teljesejden
Egész magyar régi álmunk:
Felébredtünk minden embert,
Ki magyar volt e szent földön,
Hogy a rablánc minden kézről
Lehulljon és összetörjön...!

Legyen szabad minden magyar	A mi fogadásunk szent lesz
Ugy északon, mint lent délen;	Minden rab föld vért fog inni;
S örömmáglyánk szent pir lángban	Mert a magyar megtanult már
Fel a magas égig érjen.	Saját kárán szentül hinni...!
Mert sok volt már, mit szenvedtünk,	Velünk van az Isten szeme,
Magyar érzi s Isten látja:	Hős nagyoknak égi fénye:
Nem tarthatnak többé magyart	Nem lesz e világon ember
Kínos, gyászos rab fogságba!	Ki bátorságunkat mérje!

Magyar nálunk minden fűszál,	Együtt lesznek apák s anyák
Magyar dalt lehel a madár,	S mindnyájan, kik itt testvérek,
Magyar színben bontakozik	Ha megpezszdül minden magyar
Minden rablott árva határ!	Testében a hősi lélek! —
Magyar ősök nagy erénye	Visszajönnek a nagy bércek!
Folyik minden magyar érben;	Még türelem izmos magyar!
Izmos acélokká lettünk	Győz az Isten földön s égen
Sok esztendő bús nagy télben!	Igazságunk győzni akar!

Megmutatjuk a világnak,
 Hogy perzselnek a nagy lángok!
 Ugy színezzük vérpirosra
 Ezt az igaz szép országot.
 És ha újra egyfé forrtunk
 Lélekben és akaratban,
 Boldog örömmáglyánk fénye
 Tüzet gyújt egy szent tavaszban,
 Az örök dicső nagy: Tavaszban!!

Fodor Ödön.

MESEDÉLUTÁN.

Budavár. 1686.

A sátor keskeny nyílásában szétterpesztett lábbal állott egy árnyékalak. Mozdulatlan volt, mint a kőszobor, melynek tömör, sötét tömegét megnagyítja, ormótlanná túlozza az éjszaka. A nagy árnyék a felhők vonulását nézte, a roppant sereget, amely odafönn masíroz, végeláthatatlan hadirendben, ismeretlen célok felé. A holdsugár néha megcsillant egy-egy fellegen, mintha a bajnokok vértjei villognának odafönn a levegőégben. Egy sötét felhőzászló mögül éppen most bukkant ki élesen a fogyó hold sarlója. Rémulten tévelygő sugara ráhullott a mozdulatlan arcra. Sápadt, merev, kemény márványarc volt ez. A hatalmas sasorr rémitően megnyúlt az éjhomályban.

Óriási keselyű terpeszkedett a dombon, a sátor nyílásában, kiterjesztett szárnyakkal...